

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmma Diana

Diana, Antonino

Coloniae Agrippinae, 1656

Mutus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40647

M V T V S.

Mutus omnino liber est ab oneribus civilibus, & personalibus. Vnde non potest esse curator.

Mutus liber est ab oneribus civilibus, & personalibus. *l. i. c. qui morbo se excusant.* Ita Navarrus de elect. fori sect. 2. q. 8. n. 10. Qui hoc non esse extendendum inquit ad eos, qui tardè, graviter, aut ponderosè loquuntur. *l. honores, ff. de curat.* Vide etiam Sylvestrum V. Gabella 7. n. 5 par. 5 tr. 6. ref. 33. Igitur mutus non potest esse curator, aut tutor, sive testamentarius, sive dativus, si ve legitimus *l. penult. ad fin. ff. de legit. iur.* Ita Gratianus *to. 4. c. 447. n. 8.* Et tantum abest, quod mutus possit esse curator, ut ipse potius habere debeat curatorem. *ibid. ref. 35.* Item non potest esse executor testamenti. Ita Angelus V. Executor, n. 2. *ib. ref. 28.*

Aut executor testamenti. Potest tamen testificari per signa, vel scripturam.

2 Potest tamen mutus esse testis, & eius testimonium valet, si perfectè intelligit. Et quamvis depositio testium debeat esse verbalis, in ipso tamen admittitur per signa, & si novit scribere, per scripturam. Ita Spino *spec. iust. gl. 9. rubr. num. 2.* contra Fabium in *S. testos, num. 3.* de test. par. 5. tract. 6. ref. 32. Possit etiam hodie fidei iurare, tenet Richter de contrad. *dis. 8. thes. 1.* si spontè ad fidei iuramentum deveniat, & animum suum per scripturam declarare possit. *ibid. res. 29.* Non potest fidei iurare. Sanch. *opusc. tom. 2. l. 6. c. 7. dub. 2. nu. 1.* nisi in causa proptia. Si tamen scripto condonatur, non peccare, dummodo iuris peritiam, vel negotiorum experientiam habeat. *ibid. 27.*

An etiam possit fidei iurare. Et mutus advocatus. Aut mutus possit tractare.

3 Mutus iure civili prohibetur contractus illos inire, qui confici non possunt, nisi utroque loquente. *l. i. in i. c. l. Donare: mulier. ff. de verb. oblig.* Ita Megallus in *l. 2. l. 2. c. 3. q. 4. n. 135.* Qui tamen putat, contractus, qui signis iniri possunt, non eis denegari: & sic mutum posse donare, quoties potest testamentum condere, (ut secundum Mollesium *to. 2. tr. 13. c. 2. num. 84.* si est miles, aut habet à Principe privilegium, vel si testatur ad pias cau-

sas, in quibus testamentis non requiruntur omnes iuris civilis solèmpnitates *ref. 23. in fine.*) Sed merito, docet Sanchez de matr. *to. 1. l. 1. disp. 8. n. 11.* donare non posse, cum facile decipi possit. *ibid. ref. 12.* Quoad testamentum verò Pegada reper. ad *l. inter cetera ff. de lib. par. 1. c. 1. §. 9.* fieri etiam non posse inquit à mutis, nisi per scripturam. *ref. 23. §. Sed circa.*

4 Mutus à nativitate & simul etiam Mutus, & surdus non potest succedere in feudo. *surdus à re & o,* bene tamen succedere potest in *nativitate* proprio in Maioricatu, si per signa potest succedere in feudo, cuius servitium à quolibet sanæ mentis præstari potest. Cum verò non proprio succedit, debentur ei alimenta sustentationi congrua, absque villo vinculo feod. servitutis. Ita Menochius *vol. 1. conf. 65. n. 14.* Vide Inrigholum de feud. cent. 2. art. 1. à n. 554 p. 5. tr. 6. ref. 21.

5 Potest etiam mutus, quamvis surdus, matrimonium inire, nisi esset etiam cæcus. Vide supra V. Matrimonium, n. 20. Et eodem modo Religionem ingredi potest, & in ea proficere. Vide V. Professio, n. 5. Cæterum etiam si prædicat, & videat, non potest mutus eligi ad Prælaturas. Ita Peyrinus de Relig. *Præl. to. 2. q. 2. c. 4. nu. 18. 20. 21. ibid. ref. 20.* Item si omnino esse Prælatus mutus est, non potest ordinari, quia est irregularis. Secus si solum habeat irregularitatem, aut blasphemiam, vel blasphemus sit. Ita Maiolus *l. 1. de irreg. c. 26. n. 23.* Nisi notabilem difficultatem in loquendo haberet. Ita Sayrus de cens. *li. 6. capit. 8. numero 17. 21. ibidem ref. 22.* necur con-

Et si non est cæcus, potest uxorem ducere, Et Religio-nem ingre-di. Non tamè esse Prælatus, Vel ordi-nari.

6 Mutus tenetur confiteri per signa. Et si novit scribere, secundum Fagundez *part. 2. l. 1. c. 6. n. 9.* etiam signa, per scripturam. Qui tamen contra-rium probabile existimat. Vide V. Confessionis, n. 17. An mutus, & surdus sit in re morte, aut vita communicandus. Vide *Sacerdos V. Commun. n. 5. & 12.* Sacerdos mutus mutus an tempore necessitatis secundum Gratianum *tom. 1. c. 307. n. 6.* potest Eucharistiã ministrare *par. 5. tr. 6. ref. 18.* An verò possit abluere baptizandum, altero manus orato proferente formam. vide V. *stiam Baptis. n. 48.*

Mutus re-bro 6. capit. 8. numero 17. 21. ibidem ref. 22. necur con- & signa. Quid, si no-vit scribe-re. Sacerdos in necessi-tate possit ministrare Eucharis-tiam.

An mutuum possit declinare fori: Et dānari ad pœnam ordinariā: 7 Mutuum computatur inter personas miserabiles, ac proinde, ut illæ, declinare potest forum. Ita Cochier de iuris. p. 4. quæst. 108 p. 5. tractat. 6. resolut. 30. An verò dānari possit pro delicto ad pœnam ordinariā, vide infra V. Reus, numero 3.

ratio vendat, prædium locet &c. non est usura: quia illa obligatio statim facienda, cum modico tempore dūret, non est pretio æstimabilis. Ita contra Rebelium par. 2. lib. 8. q. 4. num. 10. Reginaldum tom. 1. lib. 25 c. 11. n. 198. Et Trullench tom. 2. l. 7. c. 18. dub. 6. n. 3. par. 1. tr. 8. ref. 60.

5 Itæciam advertit Navarra de rest. vel benef. lib. 3. c. 2. par. 2. dub. 6. non esse usuram: cū in gratum mutuari cum pacto, ut statim conferatur à mutuario beneficium, non quidem in pretium (hoc enim esset usurarium, & simoniacum) sed in gratitudinem. Quia talis obligatio brevi durat, ac proinde non est pretio æstimabilis. Ita Trullench ubi sup. c. 19. dub. 7. num. 1.

6 Secus verò, si detur mutuum cum pacto, ut beneficium in futurum conferatur; nam hæc obligatio est pretio æstimabilis, & tale mutuum usurarium par. 1. tractat. 8. ref. 61. Quemadmodum usurarium etiam est mutuum cum pacto, ut mutuatarius remonet, cū non mutuanus indigebit, aut ad suum molendinum frumenta mittat, suas scholas frequentet &c. nam talis obligatio cum sit diuturna, est pretio æstimabilis. Ita D. Thomas 2. 2. quæst. 78. art. 2. ad 2. q. 4. & alii eodem tenore. Sed limitat hanc opinionem ad obligationem civilem, nam si ex sola obligatione gratitudinis hæc petantur, non erit usura. Limitat deinde Salas de usur. dub. 9. num. 4. si aliquo modo in commodum est mutuario hæc præstare; si enim absque illo incommo præstare potest, peti posse absque usura. Adde, quod D. Antoninus, & alii alii apud Azorium par. 3. l. 5. cap. 7. quæst. 1. tenent supradictum mutuum non esse usurarium quod etiam ex recentioribus docuit Rodriq. in sum. to. coans. 2. cap. 197. n. 5. & probabile existimat Malderus in 2. 2. tract. 5. c. 3. dub. 4. Nec desunt rationes. Nam primò mutuanus cum tali obligatione civili, nihil lucri acquirit ex mutuo, cum sit obligatio ad contractus ultro citroque (& quidem æquivalentes) obligatorios, qui enim frequentat molendinum, vel scholam alterius non solvit, nisi pretium iustum.

M U T U U M.

Mutuum quid? Et in quo differat à commodato: 1 Mutuum est, quod alicui præbetur, ut suo tempore reddat. Constitit in his rebus, quæ pondere, mensura, numero vè consistunt. Differt à commodato, quòd in hoc non transfertur dominium rei, sed conceditur tantum usus, vade & eadem res in specie redditur. In mutuo verò transfertur dominium, nec eadem res in specie redditur. Speciem hic non sumimus Logicè pro ratione communi, sed legalitèr, quo pacto aliquando significat individuum, ut in l. uxorem s. felicissimè ff. de leg. 1. r. & alibi.

In mutuo intervenit usura. 2 In mutuo cum aliquo lucro quandoque intervenit usura. Et quidem mutuum petere ab usurario etiam parato, sine iusta causa, mortale est, quemadmodum dare. Vide infra V. Scandalum, n. 22.

Quando aliquid accipitur ultra sortem. 3 Ad rationem autem usuræ requiritur, quod aliquid exigatur ultra sortem, vade quoties exigatur sola sortem, quamvis mutetur valor rei, non est usura. Igitur, qui sciret, valorem pecunie brevi diminuendum, posset illam alicui mutuari cum pacto, ut sibi reddat iuxta valorem præsentem: quemadmodum qui sciret rem aliquam sibi perituram, nisi vendat, posse quidem illam licitè vendere. Et ita tener contra Azorium Bonacina de contr. disput. 3. quæst. 2. punct. 5. num. 17. par. 1. tract. 8. resolut. 25.

Pretio æstimabile. 4 Requiritur etiam ad usuram, ut res, quæ pro mutuo accipitur, sit pretio æstimabilis. Vade dare aliquid mutuo cum pacto quod mutuatarius statim remonet, v. g. vel aliquid iusto pre-

Secus si post multum tempus præstandum sit.

Vel accedat pactum, ut mutuatarius suas scholas molendinum vel tabernas frequentet.

Quamvis nec id usurarium est, si aliquo modo recentioribus docuit Rodriq. in sum. to. coans. 2. cap. 197. n. 5. & probabile existimat Malderus in 2. 2. tract. 5. c. 3. dub. 4. Nec desunt rationes. Nam primò mutuanus cum tali obligatione civili, nihil lucri acquirit ex mutuo, cum sit obligatio ad contractus ultro citroque (& quidem æquivalentes) obligatorios, qui enim frequentat molendinum, vel scholam alterius non solvit, nisi pretium iustum.

Et